

Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków

Biuro w Białymstoku; ul. Ciepła 17; 15-471 Białystok

OPERAT WODNOPRAWNY

na rozbiórkę (zasypanie) rowów na terenie ostoi cietrzewia Rabinówka w ramach projektu „Czynna ochrona cietrzewia na terenie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska – etap II”.

w obrębie Kolonia Mielezki gmina Gródek, powiat białostocki

Gmina Gródek, obręb Kolonia Mielezki, dz. nr ewid.: 726, 756

Inwestor:

Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków
ul. Kolejowa Wejmutka
17-230 Białowieża

Autor opracowania:

mgr inż. Włodzimierz Stepaniuk
ul. Morelowa 3
15-801 Białystok
upr. bud. 291/72/73/BŁ

Białystok, czerwiec 2014

CZEŚĆ OPISOWA

1. Wprowadzenie

Operat wodnoprawny na rozbiórkę (zasypanie) rowów na terenie ostoi cietrzewia Rabinówka w ramach projektu „Czynna ochrona cietrzewia na terenie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska – etap II” opracowano na zlecenie Polskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, 17-230 Białowieża ul. Kolejowa Wejmutka przez mgr inż. Włodzimierza Stepaniuka, zam. ul. Morelowa 3, 15-801 Białystok. Operat jest opisowym i graficznym opracowaniem danych, stanowiący podstawowy dokument w celu wystąpienia do Wydziału Rolnictwa, Środowiska, Rozwoju Obszarów Wiejskich i Promocji Starostwa Powiatowego w Białymstoku, 15-569 Białystok, ul. Borsucza 2, o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na rozbiórkę (zasypanie) rowów:

Rowy do rozbiórki (zasypania):

Łączna długość rowów do zasypania wynosi 725 m.

Operat sporządzono zgodnie z wymaganiami następujących przepisów prawnych:

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 – Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. Nr 156 poz. 1118 z dn. 17.08.2006r. z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 20.04.2007 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane gospodarki wodnej i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 86 poz. 579 z dn. 16.05.2007 r.)
- Ustawa z dnia 18.07.2011 r. – Prawo wodne – Dz. U. Nr 115 poz. 1229 z dn. 11.01.2001 r. (tekst jednolity Dz. U. Nr 239 poz. 2019 z dn. 18.11.2005 r. z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dn. 27.04.2001 r. – Prawo ochrony środowiska – Dz. U. 62 poz. 627 z dn. 21.06.2001r. (tekst jednolity Dz. U. Nr 25 poz. 150 z dn. 15.02.2008r. z późniejszymi zmianami),

z wykorzystaniem następujących materiałów:

- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia znak OŚ 6220.61.2013. z dnia 18 grudnia 2013 roku wydana przez wójta gminy Gródek,
- decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego znak B.6733.1.2014 z dnia 12 marca 2014 roku wydana przez wójta gminy Gródek,
- mapa do celów projektowych w skali 1:1000 wykonana przez GEO-M Przedsiębiorstwo Usług Geodezyjnych Mirosław Drozdowski,
- kopia mapy ewidencji gruntów w skali 1:5000 PODGiK w Białymstoku.
- Ochrona środowiska w budownictwie wodnym. A. Żbikowski, J. Żelazo,
- Warunki techniczne prowadzenia robót w zakresie melioracji i gospodarki wodnej na terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych, zespół pod kier. P. Ilinieckiego,

1.1. Lokalizacja zadania

Zadanie polegające na rozbiórce (zasypaniu) rowów zlokalizowane jest w gminie Gródek, obręb Kolonia Mieszki na działkach oznaczonych numerami ewidencyjnymi gruntów 726 i 756.

1.2. Zakład ubiegający się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego

Zakładem ubiegającym się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na rozbiórkę (zasypanie) rowów w ramach projektu „Czynna ochrona cietrzewia na terenie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska – etap II” jest **Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków**, ul. Kolejowa Wejmutka, 17-230 Białowieża.

2. Wyszczególnienie

2.1. Cel i zakres przewidzianych do rozbiórki urządzeń

Rezerwat przyrody Rabinówka został utworzony w 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 257 poz. 2899 z dnia 14 grudnia 2005 r.) Jego powierzchnia wynosi 652,45 ha i jest administrowany przez Nadleśnictwo Wałiły. Podstawowym zadaniem rezerwatu jest zachowanie, ze względów przyrodniczych, naukowych i dydaktycznych, ostoi rzadkich i chronionych gatunków awifauny lęgowej **a w szczególności populacji cietrzewia**, na terenie Niecki Gródecko – Michałowskiej. Przewidywana rozbiórka (zasypanie rowów) położone jest bezpośrednio przy rezerwacie i w przyszłości tworzyć będzie jednolitą powierzchnię ostoi cietrzewia.

Zarówno zasięg jak i wielkość populacji cietrzewia w Polsce zmniejszyła się gwałtownie w ciągu ostatnich 30 lat. Cietrzew wyginął w wielu obszarach w tym głównie położonych w centralnej i południowo – wschodniej części kraju, a całkowita liczebność populacji spadła o około 95% od lat 70tych (z 40 tysięcy osobników do około 2 – 2,5 tysiąca ptaków obecnie). Gatunek ten jest uważany za jeden z najbardziej zagrożonych wyginięciem w Polsce. Do głównych przyczyn zanikania cietrzewia w kraju należą przede wszystkim niekorzystne przekształcenia warunków środowiskowych, powodujące zanik lub znaczne pogorszenie biotopu cietrzewia w jego ostojach. W ostatnich latach zaobserwowano zahamowanie spadku liczebności, a lokalnie nawet jej wzrost, co jest efektem wdrażanych programów ochrony czynnej. Jednakże w skali całego kraju sytuacja gatunku wciąż wydaje się bardzo poważna.

Cietrzew jest gatunkiem granicy lasu, który w warunkach naturalnych zasiedla obszary z dobrze zachowaną i szeroką strefą ekotonową, utworzoną z różnych stadiów sukcesyjnych lasu – od terenów otwartych do zwartych drzewostanów. W krajobrazie rolniczym cietrzew wykorzystuje głównie mozaikę terenów otwartych, nieużytków, lasków, zadrzewień i zakrzaczeń śródłakowych. Z uwagi na postępującą intensyfikację użytkowania gruntów przez człowieka, biotop cietrzewia bardzo szybko zanika.

Problem zagrożeń dotyczących cietrzewia w Polsce jest złożony i zróżnicowany. Istnieje bardzo wiele różnych przyczyn, które w przypadku lokalnych populacji mogą w różnym stopniu wpływać na dynamikę ich liczebności. Spośród nich zdecydowanie największy wpływ mają wszelkie zmiany środowiskowe wynikające z użytkowania gruntów przez człowieka, takie jak osuszanie terenów podmokłych oraz intensyfikacja gospodarki

rolniczej i leśnej. Dodatkowymi zagrożeniami o większym i bardziej uniwersalnym znaczeniu są zwiększona presja drapieżników oraz niepokojenie ptaków przez człowieka. Poniżej zamieszczono bardziej szczegółowy opis dotychczas zidentyfikowanych zagrożeń cietrzewia w Polsce, które wydają się mieć największy wpływ na niekorzystny trend krajowej populacji.

Bardzo istotnym problemem w wielu ostojach cietrzewia w kraju, jest zanik lub degradacja śródleśnych terenów podmokłych na skutek melioracji. Prace melioracyjne mające na celu osuszanie terenów podmokłych prowadzono na dużą skalę w latach 60tych i 70tych ubiegłego stulecia. Obecność terenów podmokłych (torfowisk) w ostojach cietrzewia jest bardzo istotna. Wysoki poziom wód gruntowych na torfowiskach jest naturalnym czynnikiem, który kształtuje optymalną strukturę przestrzenną i gatunkową zarówno roślinności zielnej jak i drzewostanów dla cietrzewia. W wielu ostojach, naturalny, wysoki poziom wód gruntowych jest (lub był) tym czynnikiem, który w sposób naturalny kształtuje optymalną dla cietrzewia strefę ekotonową drzewostanu. Wraz z osuszaniem obszarów podmokłych, intensyfikacją gospodarki rolniczej i leśnej w ostojach, zanika przejściowa strefa ekotonowa, która jest niezbędnym elementem biotopu cietrzewia. Obszary podmokłe i ich obrzeża są często wykorzystywane przez ptaki jako tereny żerowiskowe, ponieważ dostarczają większą ilość pokarmu, w tym owadów, które są szczególnie istotne dla piskląt cietrzewia w pierwszych tygodniach życia. Optymalny poziom wód gruntowych wpływa na wytworzenie optymalnej struktury i składu gatunkowego roślinności, preferowanej jako pokarm w okresie wiosenno - letnim. Tereny podmokłe są również w znacznie mniejszym stopniu penetrowane przez drapieżniki i w związku z tym ograniczają ich niekorzystny wpływ na ptaki.

Dodatkowym, bezpośrednim zagrożeniem związanym z melioracjami, jest obecność gęstych sieci rowów melioracyjnych w ostojach, które ograniczają efektywną powierzchnię możliwą do wykorzystania przez stadka rodzinne cietrzewi i mogą być przyczyną zwiększonej śmiertelności piskląt, które topią się w rowach.

Cel wyżej wymienionych zadań ochronnych zostanie osiągnięty przez między innymi rozbiórkę (zasypanie) rowów.

- Łączna długość rowów do zasypania wynosi 725 m.

2.2. Rodzaj urządzeń pomiarowych oraz znaków wodnych

Nie instaluje się ze względu na to, że zadanie stanowi rozbiórkę (zasypanie) rowów.

2.3. Stan prawny nieruchomości w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych z podaniem siedzib i adresów ich właścicieli

Zasięg oddziaływania polegający na podwyższeniu uwilgotnienia nie wykracza poza teren działek, które są własnością inwestora.

Zestawienie działek w obszarze oddziaływania:

Dz. nr. ew. 756 - pow. 2,8963 ha, pow. oddziaływania 1,98 ha, PTOP,

Dz. nr. ew. 726 – pow. 4,4422 ha, pow. oddziaływania 1,83 ha, PTOP,

Ogólnie powierzchnia oddziaływania wynosi 3,81 ha.

2.4. Obowiązki ubiegającego się o pozwolenia w stosunku do osób trzecich

Obowiązki ubiegającego się o pozwolenia w stosunku do osób trzecich nie występują.

3. Charakterystyka wód objętych pozwoleniem wodnoprawnym

Zadanie polegające na rozbiórce (zasypaniu) rowów na terenie ostoi cietrzewia Rabinówka w ramach projektu „Czynna ochrona cietrzewia na terenie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska – etap II” dotyczy rozbiórki (zasypaniu) rowów melioracji szczegółowych, które nie są wodami.

4. Ustalenia wynikające z warunków korzystania z wód regionu wodnego

Rozbiórka (zasypanie) rowów na terenie ostoi cietrzewia Rabinówka w ramach projektu „Czynna ochrona cietrzewia na terenie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska – etap II” nie koliduje z ustaleniami wynikającymi z warunków korzystania z wód regionu wodnego.

5. Przewidywany wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Realizacja planowanej rozbiórki (zasypania) rowów przyczyni się do lepszego wykorzystania wody na tych terenach, czyli wykorzystania wody opadowej przez użytki zielone w miejscu jej powstawania. Zwiększy retencję wody przez magazynowanie jej w profilu glebowym. Zalegające na tym terenie gleby torfowe są do tego celu najlepiej przydatne, ponieważ posiadają bardzo dużą możliwość wchłaniania wody. Planowana rozbiórka poprawi i uzupełni poziom wody gruntowej, chociaż jedynie lokalnie będzie to skuteczne i zauważalne.

6. Planowany okres rozruchu, sposób postępowania w czasie rozruchu, zatrzymania działalności bądź wystąpienia awarii

Planowany okres rozruchu, sposób postępowania w czasie rozruchu, zatrzymania działalności bądź wystąpienia awarii nie wystąpi ponieważ jest to rozbiórka urządzeń.

7. Informacja o formach ochrony przyrody

Projektowana inwestycja położona jest w granicach: SOO Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, OSO Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB 200003, oraz przylega do granic rezerwatu przyrody Rabinówka.

8. Opis urządzeń przewidzianych do rozbiórki

Przewidziany do rozbiórki (zasypania) rów będący na ewidencji Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Widnych w Białymstoku

Nazwa rowu z ewidencji	Długość odcinka rowu (m)	Parametry z ewidencji - szer. dna - nach. skarp	Obręb i nr działki	Właściciel	Powierzchnia działki (ha)	Powierzchnia oddziaływania (ha)
M- 10B Supraśl Górna IV/2	200	0,5/1:1,5	Kolonia Mielezki 726	PTOP 17-230 Białowieża ul. Kolejowa- Wejmutka	4,4422	1,83

Ponadto do rozbiórki (zasypania) rowów przewidziano rowy nie będące na ewidencji WZMiUW. Są to urządzenia położone na działce 756 w obrębie Kolonia Mielezki. Właścicielem działki jest PTO. Powierzchnia działki wynosi 2,8963 ha; powierzchnia oddziaływania 1,98 ha. Rowy te zanumerowano dla potrzeb niniejszego opracowania numerami 1 – 5. Posiadają one parametry szer. dna ok. 0,5 m, nachylenie skarp prawie prostopadłe, głębokości 0,15 – 0,70 m, długość ogólną 525 m.

Łączna powierzchnia oddziaływania wynosi 3,81 ha.

Łączna długość do rozbiórki (zasypania) rowów wynosi 725 m.

Tab.3. Współrzędne geograficzne przedmiotowych urządzeń.

Nazwa rowu	Współrzędne początku rowu		Współrzędne końca rowu	
	N	E	N	E
M-10B	53°2'9,86''	23°41'38,89''	53°2'13,74''	23°41'46,08''
1	53°2'31,37''	23°40'55,42''	53°2'33,18''	23°40'57,88''
2	53°2'31,45''	23°40'56,69''	53°2'34,51''	23°41'0,59''
3	53°2'30,70''	23°40'57,74''	53°2'32,82''	23°41'0,57''
4	53°2'30,32''	23°40'59,00''	53°2'33,44''	23°41'3,24''
5	53°2'29,36''	23°41'2,25''	53°2'32,30''	23°41'5,98''

9. Spis treści

1.	Wprowadzenie	2
1.1.	Lokalizacja zadania	3
1.2.	Zakład ubiegający się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego	3
2.	Wyszczególnienie	3
2.1.	Cel i zakres przewidzianych do rozbiórki urządzeń	3
2.2.	Rodzaj urządzeń pomiarowych oraz znaków wodnych	4
2.3.	Stan prawny nieruchomości w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych z podaniem siedzib i adresów ich właścicieli.....	4
2.4.	Obowiązki ubiegającego się o pozwolenia w stosunku do osób trzecich.....	5
3.	Charakterystyka wód objętych pozwoleniem wodnoprawnym	5
4.	Ustalenia wynikające z warunków korzystania z wód regionu wodnego	5
5.	Przewidywany wpływ na wody powierzchniowe i podziemne	5
6.	Planowany okres rozruchu, sposób postępowania w czasie rozruchu, zatrzymania działalności bądź wystąpienia awarii.....	5
7.	Informacja o formach ochrony przyrody	5
8.	Opis urządzeń przewidzianych do rozbiórki	5